د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح او ګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولو کښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه ښکلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټی پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد ځورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- يوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کيفيت دی.ژوند بې خونده کيدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کيدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کيفيت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقيده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنيا ټولې مشهورې ژبې د ليکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معيار ته رسيدلي دي. شعر بايد د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معياراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه بايد د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پيغام ورته ويل کېدی او د قوم د فکر د تنوير او د ذهني تربيت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزايا ليدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثيره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او ديوانونو ته زياته اړتيا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت يو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداريم.او د پښتانه جامعې د پاره يې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قيام الدين (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه يو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه يو هنر له بل سره مل شي او يو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه يې په اوریدو او زړونه يې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې يوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او يوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووايي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیايې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک ... مخ

شاعر ... 1
ښکلا اوهنر ... 1
دصلح نړۍ ... 3
مینه اودوستی ... 5
صلح کل ... 7
ابتکار ... 7
ژوند ... 8
دمونږ دسفریوه خاطره ... 9
دهقانی ... 10
دوطن محبت ... 11
دوطن پالنه ... 12
گرانه وطنه! ... 13
دوطن خاوره ... 15
سپین غر ... 16
په باغ کښې ... 18
آزادي ... 20
دزړه شکوه ... 21
دژوند ډیوه ... 21
پسرلی راغلی ... 23
دبهارفیض ... 24
دخزان سندره ... 25
دمني خاطره ... 26
په وربل باندې گرد ... 27
دحسن جلوه ... 28
ملت اومملکت ... 28
لوی افتخار ... 30
ویده گوجر ... 32
ناڅاپي کانی ... 33
ټکی اوریا ... 37
عاقبت ... 38
زما حال ... 39
دامیدرڼا ... 40
لمره! ... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه........ 42
دافغان ترانه 43
ديووالی ترانه 45
دمعارف ترانه........ 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره........ 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه گورم........ 60
غريب ماشوم........ 61
خوارحسن........ 62
همدردي 63
حسن اونظر........ 64
بېڼای........ 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې........ 67
په ليلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه يم 71
زما گناه 71
زما خوب........ 72
انسان 73
څه جوړشوه؟........ 75
عدالت........ 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه........ 79
خاورې اوگردونه........ 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب........ 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.......... 84
دروح اطمينان 84
صبر.......... 84
ددنيا قانون.......... 85
يوسف اوزليخا.......... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.......... 86
بې خبري.......... 87
علت اوسبب.......... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.......... 89
شعراو حكمت.......... 91
سپين او تور ديوان.......... 91
حقيقت.......... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.......... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې.......... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اورباندې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټېټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربيار   خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرناملوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرڅاکښې چې ښکلاوي
دي ورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته
ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې
شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی
که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

ننداروا وتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري ښې
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروروله صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلى حق دهرملت وي

خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو

شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي

جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی

که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سړیتوب وي محترم په هرلباس کښې

په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه

چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره

دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون

مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پیغوروي

شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستی

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي
ښکلی چې ګورم ګېنۍ مې نيسي
مينه په ماباندې پيرېان راولي
ګوره په سپين مخ باندې توري زلفې
توره شپه څنګه مهرويان راولي
په ښکلومينه دهرچا راځي
خواران زما مينه په ځان راولي
دغريبانواو بې وزلو دوستي
سړی په خيراوپه احسان راولي
زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي
دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي
يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي
دتورو سپين اوسره دوستۍ خاطرته
سپين مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپين اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشاهدان راولي

صلح کل

له واړه ګوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دي ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاوندو دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی بې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوريې
بې ايمانه راته ښکارې له ايمان سره اشناشه
چې سری هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفي شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور، اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ دا ابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دموښن دسفریوه خاطره

دلته به ل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیرکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ربیاره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مږي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرڅا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړې اوپسونه   شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي   داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني څه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښایسته ښکلی زیور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تہاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلی شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې پې نامتورته

په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېټې
وبه نه شېندې خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دپښبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی پې حرکت کېږه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړي نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچي اینسی په دي تي درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګنۍ دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړي
وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې

بناغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعـــل وګوهرشـــته ستابدخشـــان کښـــې

تمـــدن خورشوســـتا پـــه جهـــان کښـــې

ننګيـــالي تـــادی هروخـــت روزلـــی

ښـــه ښـــه ځوانـــان دی تـــازيږولی

کارنـــامې ســـتادي تـــاريخ ســـاتلی

ســـتافرزندان دي خـــومره غښـــتلی

زمريـــان پراتـــه دي ســـتاپه لمـــن کښـــې

تـــل پســـرلی وي ســـتاپه چمـــن کښـــې

دوطـــن وروڼوبياشـــئ راپورتـــه

دښـــمن پـــري نـــږدئ خپـــل کلـــی کورتـــه

دتـــوري غـــږ مـــوتللی هرلورتـــه

څـــوک تينګيـــدی شـــي زمـــونږه زورتـــه

مـــونږ دي مـــات کـــړي ډيرقوتونـــه

مـــونږ لانـــدي کـــړي ډيرهيوادونـــه

ښـــاغلی نســـل دآريـــن يـــو

يومومـــذهب دی ديـــووطن يـــو

فخرمويـــودی لکـــه يـــوتن يـــو

مـــين پـــه هرګـــل دخپـــل چمـــن يـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تړاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وریا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول وریسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بويوي پې دپردیوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووستړګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرځپله صحراوګورو

خلق غرونه کیني پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کیني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولـه وسپني فولاد اوماشينونه جوړکړه

مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاويل چې کوه قاف نه   هغه خوا يوه کلا ده

ښاپيريان پکښې اوسيږي   پکښې بل شانته هوا ده

پيره دارېې يوسپين ديودی   ورنه وېره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاربې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوربدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې
دخیبرله نه دروازې   دې خواپروت دی سخته لارکښې
بې پښتونه بل ځوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه
په هواکښې بې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی
تورنښتربې تورې زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی
سپین سپېځلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه
هرسحرېې له کندوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده
نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده
تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي
له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپېځلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي
درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي
له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره
خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېږي جروبي اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لرې سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي
دسپين غره تورې لښکرې دښتروبې پېرې کړي

دامتل دی پښتونکښي په لوی غره دخدای نظروي
دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درنا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ود ګلانو
شين سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې

يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلي بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاښوکښې ژوندډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندې کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اوربانديې نيسي چې کړيږه

کاشکې نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايي

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايي

داخوځپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتي کيږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدليږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزيارويستونکی دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وربښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې خوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته
ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته
مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته
په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته
دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته
په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته
په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته
مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته
دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه
آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند هیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو
دمینو د دردمنو رنځورانو
دژوندون ډېوه دعشق په اور رڼا وه
دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
له وغړن او تلولی په غورځنګ راغی
ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانده نسکورکړي
دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لري
کړي پيداځانته دروح نوري وزري
کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنياکښې يوڅو روځې
دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته
پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم
زما ژوند لکه ډيوه دځان سيزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی
ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي
زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړينه
سوزوساز د زندګی ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونو ناره نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانديې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړیدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی بانديې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غورو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خوراڅوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب تاتوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
د ګل پاڼه دي خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستاد ګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله
بېدايان دي هم هواته هوسېږي
درروان دي ګرنډيوکېښي په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردي زيات شه يوپه سله
زېرنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت نښيي باغونه
☆ ☆ ☆
خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټووطلايي کړه جامه خپله
په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله
☆ ☆ ☆
ساره راغله زېړي پاڼي راتوييږي
سورتنور دغريبانوپړي تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بليږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله ميوه وي په باغوکښې
کله سيورى کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګى
هرخه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګى شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شينکى باغ کښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق برى په عجزاوپه نيازدى
چاچې کړله سرلويى راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د,,الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشروليد

دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازديګروليد

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسيم هم نن سحروليد

دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظروليد

په طلسم رانه حسن زړګی وېوړ
نازمکيزکښې مې دسحراثروليد

راخرګندعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکروليد

دواړه وروځی يې لېندی بانه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسروليد

لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما ,,الفت" ددغې لارې رهبروليد

ملت اوملکت

يوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه يې لايقه دستاينې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له يوې خاورې پېداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواكښې ټولې لويېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېې وشريک يوېې واكدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې كوزوپاس وې
لكه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لكه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پكښې خورازه

هرمرغه موېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن كښې
لكه وې چې ولسونه په وطن كښې
هريوبوټی پخپل ځای كښې سربلندو
دباغبان سترګوكښې هريوارجمندو
په حقونوكښې يې نه وځه توپير
ماليارو په هرې ونې ډېرزهېر
يوله بله يې په هرحال كښې شركت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لكه باغ يومملكت وګڼه وروره
پكښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی كه پوهېږې
كه كوې بل رنګه فكرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه

بېل رنګونه بېل غړونه بېل خويونه

مګر دواړه اوسېدونکی ديوکور وي

ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتور وي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه

چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه

په ډېرې لوېې قربانی پيداشي لوی حقونه

خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه

کارونه ډېردي خوهرکار ګوره شهکارنه دی

له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره

داستبداد او استعماردبربادی دپاره

دحق ګټلو اودخپلې آزادی دپاره

دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره

هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي

په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مړي عالمونه هره مړينه افتخارنه دی

دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی

دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی

په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بــــه ســــتایل کېـــړي پـــه دنیاکښـــــې مـــــدام
پــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقیـــــروي مــــرګ او ژونــــدد غــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننــــک وینمـــــه
لـــــــوی افتخـــــــاردآزادی دپـــــــاره جنـــــــک وینمـــــــه

ډیـــــره شـــــانداره کارنامــــه پــــه هغــــه درنــــک وینمـــــه
چـــې دمظلـــــوم لاس دظـــالم پــــه وینــــو رنــــک وینمــــه

هلتــــــه چـــــــې ظلـــــم، تجــــــاوز، فرعونیــــــت وي ولاړ
پـــــه مقابـــــل کښـــــې پـــــې همــــت، ننــــک وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقــــــت تــــــریخ دی مګـــــــرزه انکـــــارکولی نشــــم
جهـــان مـــې وینــــي چـــې زه ځـــان قربـــانولی نشـــم
دپښـــــتنو درانــــه نومونــــه بــــه ســـاتلی نشـــم
دپنجــــابي مخکښـــــې پـــــه برېتــــولاس وهلــــی نشــــم
ډېرپورتــــه ګــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګــــورم
ډېرښـــکته ګــــورم چــــې خپـــل تیـــټ ژونـــداو روزګارتـــه ګــــورم

اوس لــــــه پښـــــتو نــــــه دچـــــــاویره دچاډارنشــــــته
هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته
پـــــه زروتنوکښـــــــې یـــــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته
ځکــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانــــدې اقرارنشــــته
هغـــه بـــه څـــه وي چـــې خپـــل حـــق پـــه چـــاملی نشـــي
یادخپـــل حــــق دپـــاره ځـــان قربـــانولی نـــه نشـــي

پـــــه باجوربانــــــدې راغلــــــی څـــــــه بلاوینمــــــه

لــــــه باجوړنــــه جــــــوره شــــــوی کربلاوینمــــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه ډېــــره ناپاکـــــه نارواوینمــــه

دبـــــل پـــــه زورمســــــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانی کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتیروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو څکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دوارو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب ویوړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې
چې ویښ ګوجرکړي مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښوولاندې راټولې
څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وې لیدله دارنګه لوبه
ټپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وریې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼی

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دي حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه کړې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي رسيري درته هرخه لراوډير
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر
ته يي بولي بي سبب اوبي علته
خبرنه يي دتقديرله پټ حكمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسيري
اورله خپلي لمن شامدام لګيري

نه رسيږي درته تل له لويه خدايه
چي راضي نشي هېڅكله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نكران شه
دتقديريه كاروباندي نېك ګمان شه
چي سړى لرڅه په فكردتحقيق شه
خپلوتپولوحركاتوكښي عميق شه
وريه يادشوه يوه ورځ چي ده بي پامه
غورځولي ويوكانى له خپل بامه
يوناخاپه ولويدلى په چاباندي
چي ولاړوبي خبره تيټ دلاندي
همداكانى وهغه سړى ساتلي
له خپل ځان سره يي ډېروګرزولى
چي پري واخلي انتقام له هغه چا
چي پي دى وپري ويشتلي بي ګناه
لاس يي برنشو موده شوه ډيره تيره
قهريي سورشووبلي ځه تبره په تبره
زه هغه ومه ويتشلى خويه سهوه
نه به داوي چي اوس وكړم ورته عفوه
نويي كانى له خپل كوره كړ ګذار
خبرنه وچي راځي خوك په دي لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دي وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه وويني احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دي خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به وويني له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه له دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پرې کښېږدي دروااوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم
دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حرامونارواسړی ته ورشي
څه لولی اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سیلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي
چاچې سترې اوستومانه څغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وري سیلاب دزماني واره ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
څومره ډېرکارلرمه
بمه پښيا بل اوپه لارکښې خندوخارلرمه
بېړه تلوارلرمه

ملکري تللي زه ويده پاتې بېدياکښې يمه
غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه
يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي
په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا
هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه
ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال
اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی
زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه
پري اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده — رڼا پېي دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان يې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې دېرنژدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوندپېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت يې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه — چې نورتول ترې ګرېزان دي
لر څه وغوړوه سترګې — چې ته څه يې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتيجه ستا درښا زموږ ژوندون دی
ستا نظام ته حيران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنياته
داجهان دې ښايسته کړی دی هرچاته

زموږ زړوکښې اېښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازموږ هره خامي ده

ددې ځمکې هريوبوټی لويوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته

لويول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنياده

سپينې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بيادې کړه روان رودونه په شيلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زموږ دپاره
چې موږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زموږ لمرېږې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختريې

ځکه دلته ستا تاثيرله بل هېواده
يوپه لس وينم زيات دژوندبنياده!

پيداشوي په دې ځای کښې آرين دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده ځرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده

نوروموږ ځنې اخيستي تل الهام دی
موږ دېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښي روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه پي دي لکه شودي دخپلي مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاوري دي زر، تري پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردي وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که پي آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددي کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګي منتظري دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هررازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروري که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که بې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دي هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــه شـــــــان وشــــــوکت وي

ننـــــــګ وغیـــــــرت دې زمـــــــــونږ دولـــــــــت وي

دوطــــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــونږ زړوکښـــــــــې
ځـــــــــــای دې دده وي دقـــــــــــام لیموکښـــــــــــې

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي		بیـــرغ زمـــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســــــــــــتانه تــــــــــــل دې ودان یـــــــــــې

لـــــــه غلیمـــــــانو دې پـــــــه امـــــــان یـــــــې

تـــــه دې ســــــرلوړی تـــــل پـــــه جهـــان یـــې

زمـــــونږه ځـــــان یـــې پـــــه مـــــونږه ګـــــران یـــې

هرڅـــــــه بـــــــه ځـــــارکړو ســــــتا لــــــه هوانــــــه

ســــــــــتاله عزتـــــــــه لــــــــــه اعتلانــــــــــه

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي		بیـــرغ زمـــونږ دې لوړیـــه جهـــان وي

پــــه حــــق مــــین یــــو د حــــق پــــه خوایـــــو

دښـــــــــمن دظلــــــــم دنـــــــــــاروا یـــــــــــو

آزادي ســـــــــــــــــــاتوآزادي ســـــــــــــــــــتایو

ســـــریه وطـــــن ږدو پـــــه ننـــــګ فـــــدایو

نــــــه ظالمــــــان یونــــــه مظلومــــــان یـــــــو

ښـــــاغلی نســـــل مـــــــونږ دافغــــــان یـــــو

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي		بیـــرغ زمـــونږ دې لوړیـــه جهـــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوري وچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولورزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوخوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو	هم مال وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو	ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایې	ملی آیین نه وایې
مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو	اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ	دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو	دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره	دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو	زړه زړور ورکوو
تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو	ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو	په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي	خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو	آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونــــه شـــــته دامونـــــه شـــــته باښــــې لـــــري تازيـــــان لــــري

پښـــــتونه ســــتا نيــــوو لــــره مارشـــــا ل دپاکســـــتان لــــري

سيســـــــی ولــــــي هوســـــــی ولـــــــي ورې ورې مرغــــــی ولـــــي

ددوی لــــه دامـــه خــــلاص نـــه دي هغـــه ســـيندچې مايـــان لــــري

دوســـــپنوپنجرې لــــري قفــــس غونــــدې کــــوتې لــــري

لــــه بــــې ګنـــاه مرغـــانو نـــه بېشـــماره اســـيران لــــري

غرڅــــه تــــرې تښـــتېدی نشـــي مرغـــه تـــرې الـــوتی نشـــي

هــــيڅ وارېــــي خطانــــه درومــــي پخــــې ســــترګې ښـــکاريان لــــري

کــــه زانــــي پـــــه هواکښـــــې وي کـــــه زرکــــې پــــه خنداکښـــــې وي

هــــيڅ رحـــم پـــه چانـــه کـــوي ســـخت زړه لکـــه ســـندان لــــري

څــــه جـــــا ل لانـــــدې راغلـــــي دي څـــــه لوموکښــــې نښــــتي دي

ددوی لــــه لاســــه وينوکښـــــــې شـــــتکي ډېرمرغــــــان لـــــري

نيـــــول کـــــوي وژل کـــــوي پـــــه اورکبـــــابول کـــــوي

وربتــــې مرغــــی پــــه هروخــــت کښــــې پــــه ســــر د دســــترخوان لــــري

پــــه هرپټــــي کښــــې وينمــــه صــــياد دام غـــــوړولی دی
پــــه غرونوکښــــې ليــــوان لــــري ښاروکښــــې قصــــابان لــــري

علم او معنا

بــــې معنــــــی کلــــه پټېــــري پــــه لبــــاس کښــــې

عيـــــب ېـــــې ښـــــکاري پـــــه تـــــن پــــټ اوکـــــه لغـــــړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرخومره ښکلی ښکاري تش انکړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنک یې ژیړدی
بې کما ل که لري ما ل هرخومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پیژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت خوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه څکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډېروزرونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې
په غزاګانو کښې بې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار
هیڅ په کارنه ده وخت بې لاړه تېرشه
خوته بې بوله تاریخي افتخار
چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼایي دلمر شغلونه نه ځي
دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زموږ
موږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي
څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل
دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي
دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زموږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت موږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز بانښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــویدي اوس

بیابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بیابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـینونه نـــه ځـــي

کـــــه پـــــه برهـــــان اودلایلوفیصـــــله ونشـــــوه
غوځـــــه اوپریکـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه نـــــه ځـــــي

ښکاري باز

بـــــازنیولی پـــــه منګولوکښـــــې سیســـــۍ وه

خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــې ځـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاویـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

ځـــــه لیـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نیســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نیـــولی لـــه غـــړۍ تـــا

ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړۍ تـــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوړه هواکښـــــې

پـــــاتې نشـــــوې ولـــــې دې لویـــــه فضاکښـــــې

لـــه پنجـــو د بنیادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بیاپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه

ستا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی

پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې

څه فایده لېدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې

دانسان حضورته خپله راټېټېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې

بل دپاره ښکارکوې خوشې خوارې کړې

په کوم تاربانـدې تړلی ته انسان یې

چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو

رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې اېښی ده دپاره داسېلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه دېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فيل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت يولوي سبب دانقياد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تېت شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حيوان شي
ښه ملکری يوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(١)

زړه يې مه بوله توركانې دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وينې درنه څاځي — ای زما زخمي زړګيه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پرديه
بيا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهريه
له يارانو نه جدايې — که دښکلوله ټولګيه

چې بلبل غوندې کړيږې دسروګلوپه چمن کښې
خو شحاليږې نه هېڅکله ددنيا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځوريږې
راته ووايه څه غواړې — په څه باندې خوشحاليږې
په کوم ښکلی مخ مين يې — که دچاپه غم کړيږې
له اسمانه دې زړه شين دی — که انسان ځنې وېريږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروريې له هرچانه په حيرت ګورې اسمان ته

١ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغيزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبيا دهغه وخت دډيلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرينمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخيستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو   التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړي   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه څودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده   که له لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي   ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکي پري ټک توردی
یادغم توره کېږدۍ ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښي
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښي
بي له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښي

دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هوره خواکښې لګیدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي
دادنیا په حقیقت کښې ژړوونکې افسانه ده
که په خواشرابخانه وه نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاريې ډک له اوره دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي بلبلان باغ کښې کریږي
له آسمانه تندر اوري لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی ستر کې په هیڅ شاني نه مړیږي
نن له مروځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي داموونه
ددنیا مزاج بدل شو رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوږونه بېخي نشته ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه دهوا ځپوړموکښې
پخواني تاثیراوس نشته نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن دفولادونهنګان شول
دخوږې مرۍ دپاره پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیري چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ بېي توره شپه ده لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي پردي اوبي سيرته   عالمونه دجهان شوه
خوک له لوړي هلاکېږي   ځيني کونډې يتيمان شوه
هيوادونه نيول کېږي   ولسونه اسيران شوه
ځيني پريوتل له تخته   ځيني ځيني تاجدارا ن شوه

جوړقيامت دی په دنياكښي خوحساب اوكتاب نشته
بي له غوښودانسان په دې اور بل كباب نشته

هرطرف ته چي نظركړي   دنفاق اورپكښي بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورډبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره ياران چي ګوري   يوه بل ته ايښی چل دی
دحسداور په هرزړه كښي   ته به وايي چي منقل دی

دامتل مي اوريدلی چي خرپلاركړه خپله چاركړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فكروكړه ځان هوښياركړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځي عادت دی
نه ولاړخوک پخپل عهد   نه خجل په خيانت دی
خوبي لاس برنه وي دوست وي   چي لاس بر شي بل حالت دی
خوک په دروغونه شرميږي   دا عجيب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره كاندي سل وعدي سل قسمونه
ماليدلی دی په ستركودغه هسي شان عهدونه

بي له زوره په دنياكښي   بل قانون كله چليږي
نقشه هره ورځ دځمكي   په قوت او زوربدليږي
چي قوي اوزورور دي   پخپل حدكله دريږي
يووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډيږي

ضعيفان شوه پښولاندې زورورځكه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حيوان ددې حكمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بي له زوره په دنياكښي   زندګي شوله محاله
ضعيفان خلاص پداى نشي   دفريب مكرله جاله
بي له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون كاندي چي له مركه نه ويريږي
مال وسربي په امان وي چي له خپل سره تيريږي

كه آزاد ژوندون دی خوښ وي   تينګ په ننګ ناموس اودين شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنين شه
ښي تيري پنجي پيداكړه   لكه بازاوياشاهين شه
نه وايمه چي بلبل شه   ياتوتي غونډي رنګين شه

ځيرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسي كربوري
كړه سري اوتودي تيري داتعليم كړي ژمي اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخيږي

توره حق اوحقیقت دی شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف پې بس دی چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده دېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي دخواراو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام بې په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي خوتینک عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه تورې یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سربانديې دپاسه   مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې چې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موردا سې روزلې

که پوهېږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورڅوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي   دتېروتورولو واره
بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   موږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   مالیدلی دامضمون دی
„مړنې دي چې یادېږي په سندرواوپه ویر"
دهر نشې ورکولی دتېرې توری تاثیر

لکه غرېږه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتندراوري   له خپل ځایه مه ښورېږه
بې له خدایه بل له هېچا   اوله هېڅ شي مه وېرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوړي څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه
دازخمې زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودينداري ده
تقاضادزمانې ده
اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی
که غيرت ايمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره واژه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لويه خدايه
که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوڅوواروډخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو
اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنياېې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پېرزووي

ښه خبرېه دغه رازشه
ای زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري
بل ته هم رسېږي وروره
ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بيړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په يوه ژبه ګړيږئ
په يوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې يادېږئ
ديوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازيږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه يووجودښکاريږئ

چې پردوله يوښکارئ همدغه مودی يو والی
نوک اوری کله بېلېږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مويوښادي يوه ده   په رګوکښې يوه وينه
زه اوته ديومخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکينه
دواړه يوشاني غږېږو   مرو د يووجود په مرينه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شينه

سپين اوتورديوې سترګې کله يوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه يوله بله پردي کيږي

راشئ !ای پښتنوورونو   يوله بله به ځاريږو
دپښتون دژوندپاره   به هريوله سرتيريږو
خوشحالي به مويوه وي   په يوغم به کړيږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانيږو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لراوبرپښتانه واړه بيرته يوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغليم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنيابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هيله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وريښمواو زربفتو بنايسته ټوکی

دناداان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه وېرنډونکې ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرې څنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي
چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوري خوري خبري
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوشاعرورته په مينه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه بې نوم درته اوس ښيم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماوليده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښايست کښې لکه مياشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی ياطبيعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښايسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
ديوسف دغلامۍ يوښه نظيرو
په رښتياچې دهمدغه خوب تعبيرو
راته ويلې پې دحال په ژبه باندې
غريبي په سړی هسې چاري کاندې
قيمت نلري ښايست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلۍ سيرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قيمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې خوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رتېل کېږي
ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي ډېردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټ وي دانانو
خاوري منې په مخ باندې دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره
ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپین سپېخلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چینجی اوس دوربین موپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې
دیوسف خیروجاموکښې خه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده
راځئ! ښېرې کړو دابې جامې رنګینې
پکښې وګوروخېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګــــى لــــه اوښـــکوګرځي وربځـــې پـــه آســـمان کښـــې بيـــا

څـــــه ژړاملګـــــــرې ده دژونــــــــــديوې برېښناســـــــــــره

ټــول بـــاغ ژړيـــدلى ځکـــه اوښـــکي دي دګـــل پـــه مــخ

ډېرلکـــــه لا لـــــه داغلـــــى زړونـــــه شـــــته صحراســـــره

نــه ښــايي انســان تــه چــې دبــل پــه غــم غمجــن نشــي

لويــــه بـــــدبختي ده کـــــه څـــــوک نـــــه ژاړي لـــــه چاســـــره

داســـې بـــې غمـــې دي خـــداى پـــه هـــيڅ کورکښـــې پيـــدانکړي

يوکورکښـــې چـــې ويـــروي اوبـــل خانـــدي لـــه ليلاســـره

حسن او نظر

دړانــــده بــــداى پــــه کورکښـــــې ښايســـــته ښـــــکلى لـــــيلاوه

دنظرخاونـــد څـــوک نـــه و، بيهـــوده بـــې تجـــلا وه

ډيـــــوه بلـــــه وه دحســـــن مګرعشـــــق ورســـــره نـــــه و

بـــــې پتنګـــــه ســـــوزېدله شـــــمع ځکـــــه پـــــه ژړاوه

دســـــــــپين مـــــــــخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروســــــــــترګو

څــــه قيمـــت اوقدرنـــــه و، زره کښـــــې مينــــه ددنيــــاوه

دښايســـــت نـــــوى بهـــــارو، دګلزارجـــــوش اوځـــــواني وه

بينـــــايې د ذوق هــــــيڅ نـــــه وه پـــــه بـــــل ډول مشـــــغولاوه

دګـــــل لورتـــــه کتـــــل نـــــه و، بهارخوشـــــې تيرېـــــدلو

دمېووانتظـــــار ډېـــــرو دمـــــــادي ګټـــــې ســـــــوداوه

دښـــــکلا مېـــــرمن خپـــــه وه، دجمــــا ل څــــه قدرنـــــه و

بصـــــيرت تـــــه وه محتاجـــــه پـــــه نظرپســـــې شـــــيداوه

مـــا ل دولـــت لـــه حـــده تېـــرو،واک يـــې خپـــل وهرڅـــه ډېـــرو

مګـــــــــرداداتش کتلـــــــــو اوشـــــــــعوريه تمنـــــــــاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي
که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بلهای

یو یې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خیټه یې لویه اوکره یې وږه ده ډیره

غله یې ډیره مال یې ډیردی هرڅه ډیرورکره

مزدوران وږي دي یوه بي بي مړه ده ډیره

کوټه تودوه ده تشناب تودذی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډیره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې خځبدلی تري پیړه ده ډیره

کوربې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډیره
په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډیره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي ایښي داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا امېل کښي پې سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړي لونګين دی

جوړه شوی پې دلرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مي دايقين دی

سورسالودي سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروونو رنګين دی

دجمال پرښتي ته چي جوړولي

ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت پې

په رښتيا چي خدای احسن الخالقين دی

خدای دي ستاته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمني

ورودي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښي امېل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندومېندوځه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سېګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثال
ځوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو دارنه لرم
نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ښومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غونډې لرې
زه درنزدې شم ته واېې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته واېې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته واېې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرځه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی ورورد عاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوربې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولـه پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږغوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي ټیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماڅورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخوني مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بليږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوې منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني ډېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجمال ډېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زمـــادآه لـــه حرارتـــه دوزخونـــه جوړشـــوه
لــه تورلـــوګـــی نــه پـــې داپورتــه آســـمانونه جوړشـــوه

اوښـــکې لــــه ســـترګو اوخـــولې زمالـــه وچـــولي نــــه
چـــې تـــوېې شـــوې دخـــدای پـــه لارکښـــې جنتونـــه جوړشـــوه

چـــې ســـرمی ټيـــټ کړخپـــل ګرېـــوان تـــه دمعناپـــه لټـــون
لـــه يـــوه څـــاخکی راتـــه لـــوی لـــوی دريابونـــه جوړشـــوه

لکـــه غـــواص چـــې شـــوم غوټـــه دمعرفـــت پـــه قلـــزم
هـــرې قطـــرې نــــه بـــې حســـابه ګوهرونـــه جوړشـــوه

دزړګـــي ســـترګې مـــې کـــړې خلاصـــې دجانـــان پـــه لـــورې
شعوربيناشـــــو ذوق پيداشـــــو اوشـــــعرونه جوړشـــوه

چـــې آبـــادی تـــه مـــې کـــړه مخـــه ټـــول جهـــان شـــوګلـــزار
لــــه سپېروخاوروښايســــته ښـــــکلي ښـــــارونه جوړشـــوه

ســـره او ســـپين مـــا چـــې پـــه نظردمحبـــت وليـــدل
ښـــــکلوته هاراوپادشـــــاهانوته تاجونـــــه جوړشـــوه

مـــونږ کـــړه لــه خاورونـــه راوپورتـــه زر پـــه خاوروکښـــې و
زرو دپـــاره ولـــې مـــونږ څخـــه مريونـــه جوړشـــوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانددې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه او په رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرى وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړى يې پيتي وي دوى ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډى صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګى وي

په هره ورځ پيروى شيرچايونه په چرګى وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرى وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه خنګه ماموردى ددې بل ولې داحال دى

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه يې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دريدلی ډيرکرېږي اوټيټيږي

سرټيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بيليږي

اوضاع اوحرکات يې ټيټ اوپست رامعلوميږي

زمونږ په ماموريتو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستايو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپيژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ويښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یــــوه ســـــړي بانـــــدې طلســـم دجهـــان مــــاتوي

دســــکندرله ســــده تینـــګ دی یوپـــه ســله تقلیـــد

دارازســــدونه خاونـــــدان دتینـــګ ایمـــان مـــاتوي

دخــــوف اوطمــــع محبـــــت اوعــــداوت قیدونــــه

کـــه هرچامـــات کــــړه هغــــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطــــون پــــه حکمـــت نــــه کېــــږي دحـــق پالنــــه

لښــــکر دظلــــم ومعصـــیت ابــــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقــــل نشــــي لــــوی کارونــــه پــــه جـــذباتوکېږي

بدنظامونــــه دجنــــون اوعشــــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکــــه پــــه قـــدم مــــه ځــــه حقیقــت پســـې ځــــه!

هغــــه دودپرېـــرده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونــــــه مجردشــــــه لحاظونـــــه مــــــه کــــــړه
دحـــــــــق ورمېړمراعاتونـــــــه دانســـــــان مـــــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کــــه خنـــدې کلــــه جــــامې خپلــــې لــــه خــــاورو

تــــه پــــــوهېږې؟ چـــــــې ګردونوکښــــــــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې پې خپل کالي څنډلي په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوخت باندې پې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوځوورځې پې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو

دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونو دکړي ملتونه

په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینايي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه توله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحيح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې يې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي

بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي

زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی

په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی

په تدبیراوفکربانديې کارکول دی

خپلو ټولوکوښښو خپلو نقشو نه

مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم

څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم

دښایست قدرمې هېڅاسره نشته

دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیموکراسي

پرســــــــتش دیـــــــوه تــــــــن بـــــــت پرســــــتي ده
دمســــــــــــــــلک پیـــــــــــــــروي لویـــــــــــــــه ازادي ده
پـــــه کـــــوم ځـــــاى کښـــــې چـــــې یـــــوفکرکړي کارونـــــه
هلتـــــه خوشـــــې مهمـــــل لفـــــظ دیموکراســـــې ده

دروح اطمینان

هغـــــه ځـــــاى کښـــــې وي دژونـــــد واړه خوندونـــــه
چـــې خـــوک نـــه وینـــي څـــه زجربـــې قانونـــه
اطمینــــــــــــان دروح اوفکرهلتــــــــــــه بویــــــــــــه
چـــــې اصـــــول اوقـــــوانین کـــــوي کارونـــــه

صبر

(۱)

ځینـــــې وایـــــي صـــــبرغم کښـــــې نـــــه ژړل دي
داولادپـــــه مړینـــــه ږیـــــره نـــــه شـــــکول دي
کـــــه صـــــحیح معنـــــایې غـــــواړې زمـــــا جانـــــه
پـــه سختیوکښـــې دخپـــل ځـــان نـــه بایلـــل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویرېږي

یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی

یاخوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې

داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي

لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده

ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده

که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکېږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلو منګي خپل ډکول

يو منګی دډکېدووخت کښې ويل

تړي نه يواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتړی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو تړوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوړه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پيژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحاليږي
ستاله باغه دبهارورمه تاويږي
ښايسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونو تيريږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتيټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بيا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځای شوه ښه نظرپيداشو
ښايست پې وليده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغو ټولونه بياشعراو هنرپيداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم

یوې پېغلې په اوروومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمين په دې کودردي یوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشې دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميـــــددي څـــــوک لـــــه مانـــــه هـــــيڅ نـــــه کانـــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوندپاره ډېرضروراحرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اینبی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردپوان دي

(۲)

خه چې غوښتې سلیمان دسبا ښارنه

ته پې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایې ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي پې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایې دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایې خوشبویي بویه دورلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایې غوټۍ خاندي هوسېږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــې نــــــوروايي لـــــه ډېــــــرې زړه تنګـــــــی نـــــه
زړه بـــــې چـــــوي اوګرېــــــوان بـــــې خيـــــری کېــــــږي

ثواب

دبــــــــــــــــهای ثـــــــــــــواب دوری مـــــــــــــــــړول دی
دفقيرثـــــــــــواب روژې خــــــــــدای تــــــــــه نيـــــــــول دی
غـــــــازي وژنـــــــــي بـــــــل ســــــــری ثــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپـــــــل ځـــــــان پـــــــه بـــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــې فکـــــردوطن پـــــه زړه کښـــــې مينــــه ديـــــار
دزوراوظلـــــــــــم لــــــــوی دښـــــــــمن دازادۍ طرفـــــــــدار
پـــــــه حـــــــق ويلومـــــــــاتوي بـــــــت اوطلســـــــم دډار
شـــــــاعر دپــــــاره مناســـــــب دی همدغســـــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زيږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاٴ او انشاٴ.

۱۶- ليکوالی (املاٴ او انشاٴ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library